

شصتمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت

بهار کتاب در پاییز فرانکفورت

• ناصر میرزایی

مدیر انتشارات خانه کتاب

و امیدوارم قوانینی در این زمینه تدوین شود. وی در پایان گفت: اهمیت اینترنت و نشر دیجیتال نیاز به انقلابی دارد که ما بیشتر به آن خواهیم پرداخت، چون در آینده سایه آن در تمام دنیا گسترده خواهد شد. رییس اتحادیه ناشران نیز در سخنان خود گفت: همیشه اندیشه ما این بود که نمایشگاه را در این مکان نگه داریم و پیوسته آن را برگزار کنیم.

وی اظهار داشت: فعالیت فرهنگی ترکیه و تمام ترک‌هایی که در این کشور فعال هستند ما را خوشحال می‌کند و به ما کمک می‌کند. ترک‌های زیادی در دنیا از جمله در بالکان، کشورهای عربی و ایران زندگی می‌کنند که فعالیت‌های فرهنگی می‌کنند و میهمان ویژه بودن ترکیه به دلیل تعداد آنها و فعالیت‌های فرهنگی آنان در آلمان و دنیا است.

اورهان پاموک، نویسنده ترک و برندهٔ جایزهٔ نوبل با انتقاد شدید از محدودیت‌های آزادی بیان در کشورش گفت: محدودیت در ترکیه در زمینه آزادی کتاب و اینترنت همچنان ادامه دارد.

وی افزود: اکنون در ترکیه وضع در حال عوض شدن است و بیشتر به طرف دموکراسی حرکت می‌کنیم و عبدالله گل در این زمینه کمک می‌کند.

رییس جمهور ترکیه نیز در سخنانی گفت: محدودیت‌ها و فشاری که نویسندگان این کشور با آن مواجه بودند، به مرور زمان کاهش یافته و یا به‌طور کلی از بین رفته است.

عبدالله گل افزود: ترکیه با سرعت بخشیدن به اصلاحات اقتصادی و سیاسی، معیارهای اتحادیه اروپا را در زمینه آزادی بیان و احترام به تکرارایی فرهنگی، تا حد زیادی تحقق بخشیده است

ترکیه میهمان ویژهٔ نمایشگاه

نمایشگاه کتاب فرانکفورت از ۳۰ سال پیش هر ساله

نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت به‌رسم ۶۰ سال گذشته، امسال نیز در روزهای ۲۴ تا ۲۸ مهرماه برگزار شد و شصتمین سال برگزاری نمایشگاه کتاب را جشن گرفت. این نمایشگاه که بزرگترین و معتبرترین نمایشگاه‌های کتاب در جهان محسوب می‌شود، امسال میزبان بیش از ۷۴۰۰ ناشر و عرضه‌کننده کتاب از ۱۰۸ کشور جهان بود که ۳۹۱ هزار عنوان کتاب را ارائه نمودند.

نمایشگاه سه‌شنبه شب ۲۳ مهرماه طی مراسمی با سخنان فرانک‌والتر اشتاین مایر وزیر امور خارجه و فرهنگ این کشور، عبدالله گل رئیس‌جمهور ترکیه و اورهان پاموک نویسنده ترکیه‌ای برنده جایزه ادبیات نوبل، جمعی از ناشران، خبرنگاران و فعالان فرهنگی دنیا گشایش یافت. میهمان ویژهٔ امسال در این نمایشگاه، ترکیه بود. از همین رو عبدالله گل، رئیس‌جمهور ترکیه نیز به اتفاق همسرش در مراسم افتتاحیه حضور داشت. در مراسم افتتاحیه گوت فرید هانوفیرا، رئیس نمایشگاه، ضمن خوش‌آمدگویی به حاضران، گزارش کوتاهی از نمایشگاه ارائه کرد و به شاخصه‌های انتخاب میهمان ویژه و فعالیت‌های ترکیه در نمایشگاه فرانکفورت در سال‌های گذشته اشاره کرد. وی در بخشی از سخنانش گفت: دنیای نشر در حال عوض شدن است و در آینده نشر دیجیتال از اهمیت خاصی برخوردار خواهد بود. در دنیا به کتاب‌های دیجیتال اهمیت زیادی داده شده است و مردم امروزه از کتاب الکترونیکی زیاد صحبت می‌کنند و این بازار جدیدی است که در دنیا بوجود آمده است.

هانوفیرا افزود: کتاب الکترونیکی و اثر آن در بازار ما ادامه دارد و این تغییری جدید است که چندان مورد توجه قرار نگرفته است و ما به سیستم و قوانینی نیاز داریم که به تمام تغییرات جدید اهمیت دهد و این مسئله‌ای است که ما در این نمایشگاه به آن اهمیت زیادی خواهیم داد

یکی از کشورها را به‌عنوان میهمان ویژه خود معرفی می‌کند و در طول برگزاری نمایشگاه کتاب به‌طور ویژه به فرهنگ و ادبیات آن سرزمین می‌پردازد. در سال‌های اخیر کشورهای کره جنوبی، چین، هند و کاتالان اسپانیا میهمان این نمایشگاه بودند. امسال نیز فرهنگ و ادبیات ترکیه میهمان ویژه نمایشگاه کتاب فرانکفورت بود و برگزارکنندگان این نمایشگاه برنامه‌های گسترده‌تری را نسبت به سال‌های قبل برای میهمان ویژه خود تدارک دیده بودند.

حضور مؤسسه خانه کتاب در نمایشگاه
خانه کتاب ایران نیز مطابق سال‌های پیشین به اطلاع‌رسانی کتاب و صنعت نشر کشورمان پرداخت. خانه کتاب اداره امور جنبی غرفه جمهوری اسلامی ایران را نیز بر عهده داشت که با ارائه آمار نشر ده سال گذشته به‌شکل پوستر و ارائه جزوه به هموطنان مقیم اروپا در آگاهی آنان از حوزه نشر کشورمان کمک می‌کرد؛ اهدای کارت پستال‌های نفیس مشاهیر و لوح‌های فشرده بازخوانی شده شاهنامه و مثنوی معنوی به زبان فارسی و انگلیسی به بازدیدکنندگان برای نشان دادن پیشینه فرهنگی ایران زمین از دیگر فعالیت‌های موسسه خانه کتاب بود.

در سال جاری علاوه بر ارائه اطلاعات در حوزه کتاب‌های منتشر شده و ناشران، اطلاع‌رسانی درباره چاپخانه‌ها، لیتوگرافی‌ها، صحافی‌ها و ناشران الکترونیک در برنامه‌های اطلاع‌رسانی خانه کتاب قرار داشت.

اهدای جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران به پروفیسور کورت فلاش نویسنده و محقق آلمانی در غرفه ایران

مسئولان نمایشگاه کتاب فرانکفورت از ۳۵۰ نویسنده ترک و همچنین ۱۵۰ ناشر ترک برای معرفی ادبیات و فرهنگ کشور ترکیه دعوت کرده بود که در رأس این میهمانان، نام اورهان پاموک برنده جایزه نوبل ادبی قرار داشت.

همچنین در نمایشگاه امسال صدها هنرمند و نویسنده از نگاه خود تئاتر، هنرهای تجسمی و سینمای ترکیه را بررسی کردند.

حضور ایران در نمایشگاه

در این نمایشگاه ۱۹ غرفه به ایرانیان اختصاص داشت. غرفه جمهوری اسلامی ایران ویژه بزرگسالان در سالن ۵ و بخش کودک نوجوان در سالن ۳، موسسه آکو، شبابویز، فرزنان، انتشارات مریم، مطالعات و روشنگران زنان، انتشارات گاج (در سالن آموزشی) از جمله ناشران ایرانی شرکت‌کننده در این نمایشگاه بودند. غرفه رایزنی

خود تلاش کرده است بینش و تفکرات مایستر اکهارت را با ابن رشد و ابن سینا مقایسه کند و تاثیر تفکرات آنها را بر اکهارت به رشته تحریر درآورد. این کار در نوع خود ابتکار جدیدی است. البته ناگفته نماند در این کار خطاهایی نیز راه یافته است.

پروفسور کورت فلاش نیز در این مراسم گفت: من با تمام خستگی، دوست دارم سخنانم را در این مراسم بیان کنم. اولین بار که از ایران به من زنگ زدند و این خبر را دادند باورم نشد. چون نمی‌دانستم ایرانیان تا این اندازه به کتاب و علم اهمیت می‌دهند اما اکنون متوجه شدم که ایرانیان چقدر به علم ارزش قائل هستند و چقدر اهل تحقیق هستند. من از همه ایرانیان بخصوص از آقای همتی بخاطر شناسایی این کتاب به ایرانیان تشکر می‌کنم.

در پایان مراسم، جایزه و لوح تقدیر ویژه جایزه جهانی کتاب سال با امضای دکتر محمود احمدی‌نژاد، ریاست جمهور، از سوی دکتر همایون همتی و مدیر عامل موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی کشورمان به این تاریخ‌نگار و محقق فلسفه اهدا شد.

کتاب مایستر اکهارت؛ فلسفه اسلامی، جان مایه زایش عرفان آلمانی اثر کورت فلاش از آلمان، برنده کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در حوزه مطالعات اسلامی در سال ۱۳۸۶ گردید. این نویسنده به دلیل کهولت سن و بیماری نتوانست سال گذشته در ایران حضور یابد و در مراسم کتاب سال شرکت کند. از این رو مراسم اهدای این جایزه طی مراسم ویژه‌ای با حضور دکتر همایون همتی رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، احسان‌الله حجتی، مدیرعامل مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران و جمع کثیری از ناشران و فعالان فرهنگی در غرفه ایران در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت به پروفسور کورت فلاش اهدا شد.

در این مراسم که جمعه ۲۶ مهرماه با حضور جمع کثیری از ناشران داخلی و خارجی و نویسندگان و صاحبان اثر برگزار شد، ابتدا آقای حجتی ضمن خوشامدگویی به حاضران، شرح حالی از جایزه جهانی در ایران و شرایط احراز و اهمیت این جایزه سخن گفت.

سپس دکتر همتی به چگونگی احراز شرایط این جایزه توسط پروفسور کورت فلاش پرداخت و ضمن قدردانی از مسئولان محترم وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای برگزاری این مراسم، اشاره کوتاهی به زندگی و تالیفات پروفسور فلاش کرد و گفت: ایشان از اساتید مشهور و بنام دانشگاه بوخوم آلمان هستند که در زمینه تفکر فلسفی قرون وسطی تحقیقات فراوانی دارند و در رشته تاریخ‌نگاری فلسفه از صاحب‌نظران بنام جهان محسوب می‌شوند.

وی در ادامه اظهار داشت: کورت فلاش در تالیفات

عنوان کتاب ارائه کردند.

- امسال بیش از ۲۸۳ هزار بازدیدکننده از این نمایشگاه دیدار کردند و گونتر گراس برنده جایزه نوبل و پائولو کوئیلو نویسنده معروف برزیلی از میهمانان این نمایشگاه بودند.

- موضوع اصلی نمایشگاه امسال، آموزش بود که محور اصلی بحث‌ها و نشست‌های کارشناسان و نویسندگان شرکت‌کننده در نمایشگاه را به خود اختصاص داد. تأکید بر همگرایی و چندزبانی در حیطه آموزش، از محورهای بحث‌های جلسات آموزشی این نمایشگاه بود. شاشیتاروور از هند و امین معلوف از لبنان، از جمله نویسندگان معروف شرکت‌کننده در این نمایشگاه بودند که درباره آموزش و همگرایی سخنرانی کردند.

- ۵۵ درصد عرضه‌کنندگان و ناشران کتاب این نمایشگاه را غیرآلمانی‌ها تشکیل می‌دادند و سه هزار و ۲۷۵ ناشر آلمانی در آن حضور داشتند.

- ناشران انگلیسی‌زبان شرکت‌کننده از کانادا، آمریکا، بریتانیا، ایرلند، استرالیا و نیوزیلند نیز پس از آلمان بیشترین شرکت‌کننده را به خود اختصاص داده بودند، البته حضور کشورهای اروپای شرقی و روسیه در نمایشگاه امسال چشمگیر بود.

- یکی از موضوعات مهم نمایشگاه امسال، دیجیتال در دنیای کتاب و کتاب‌های الکترونیک بود. در حال حاضر تنها دو درصد از کتاب‌ها به صورت دیجیتال عرضه می‌شود، حال آنکه انتظار می‌رود این رقم با برنامه‌هایی که امسال از سوی شرکت‌کنندگان در عرصه کتاب‌های دیجیتال، آنلاین و الکترونیکی ارائه شد، افزایش قابل توجهی پیدا کند.

پی‌نوشت

1. Uwe Tellkamp

اووه تلکامپ، نویسنده آلمانی برنده جایزه

بهترین رمان آلمان

انجمن بورس ناشران کتاب آلمان جایزه بهترین رمان آلمانی سال ۲۰۰۸ را به اووه تلکامپ، نویسنده آلمانی اعطا کرد. انجمن در توضیح تصمیم خود اعلام داشت که تلکامپ با رمان برج مستحق دریافت چنین جایزه‌ای است. برج رمانی است با عنوان فرعی «داستان‌هایی از یک کشور غرق‌شده» که در یک‌هزار صفحه نوشته شده است.

اووه تلکامپ در این رمان با مجموعه‌ای از صحنه‌ها، تصاویر و شکل‌های زبانی، دورنمای جامعه‌ای را نشان می‌دهد که به پایان خود نزدیک می‌شود. این رمان داستان سازگاری و ناسازگاری در نظامی در حال فروپاشی است. گفتنی است شش نویسنده آلمانی نامزد دریافت این جایزه ۲۵ هزار یورو بودند که جایزه در نهایت به اووه تل کامپ نویسنده اهل شهر درسدن تعلق گرفت.

حاشیه‌های جشن کتاب فرانکفورت

- نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت امسال در حالی برگزار شد که شصتمین سال برگزاری خود را نیز جشن گرفت.

- این نمایشگاه که بزرگ‌ترین و معتبرترین نمایشگاه‌های کتاب در جهان محسوب می‌شود، امسال میزبان بیش از ۷۴۰۰ ناشر و عرضه‌کننده کتاب از ۱۰۸ کشور جهان بود که ۳۹۱ هزار